

**Уманський державний
педагогічний університету імені Павла Тичини**

**ІНСТРУКЦІЯ
щодо дій учасників освітнього процесу та працівників
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини
в умовах надзвичайних ситуацій**

Умань 2025

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ректора
Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини

від 06.01.2025 року № 17 о/д

ІНСТРУКЦІЯ щодо дій учасників освітнього процесу та працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини в умовах надзвичайних ситуацій

1. Заходи, які здійснюються при отриманні інформації про повітряну тривогу:

Охоронники діляниць, охоронники гуртожитків зобов'язані:

1. Інформувати учасників освітнього процесу та працівників, які знаходяться в будівлях університету, про повітряну тривогу за допомогою системи внутрішнього оповіщення (неперервний дзвінок протягом 1 хв.).

2. Забезпечити безперешкодний доступ до укриття:

- в підвальне приміщення будівлі навчального корпусу № 1 учасників освітнього процесу та працівників, які знаходяться в навчальних корпусах № 1, 2;

- в підвальне приміщення будівлі навчального корпусу № 3 (тренажерний зал, кардіозал, зал для боротьби, тенісний зал тощо) учасників освітнього процесу та працівників, які знаходяться в навчальних корпусах № 3, 4 та гуртожитках університету № 1, 2.

3. Інформувати учасників освітнього процесу та працівників, які знаходяться в будівлях університету, про відбій повітряної тривоги за допомогою системи внутрішнього оповіщення (короткі періодичні дзвінки протягом 1 хв.).

Декани факультетів/директор інституту зобов'язані :

1. Забезпечити контроль за виконанням вимоги щодо:

- на початку дії сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА» призупинити заняття для руху в укриття, а за можливості продовжити заняття, перебуваючи в укритті;
- перебування здобувачів освіти в укриттях;
- дотримання розкладу занять не залежно від оголошення сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА».

Викладачі / керівники структурних підрозділів, які працюють на території університету, зобов'язані:

1. Повідомити учасників освітнього процесу/працівників про необхідність проведення евакуації в укриття, не залишаючи цінні речі (гаманці, телефони, ноутбуки та ін.).

2. Організувати евакуацію в укриття підвального приміщення будівлі навчального корпусу № 1 учасників освітнього процесу та працівників, які знаходяться в навчальних корпусах № 1, 2; в укриття підвального приміщення будівлі навчального корпусу № 3 (тренажерний зал, кардіозал, зал для боротьби, тенісний зал тощо) учасників освітнього процесу та працівників, які знаходяться в навчальних корпусах № 3, 4 та гуртожитках університету № 1, 2, дотримуючись маршруту евакуації.

3. Якщо інформація надійшла під час перерви, виконати пункт 2.

4. Після отримання інформації про відбій повітряної тривоги залишити укриття та приступити до виконання своїх обов'язків на робочих місцях.

Здобувачі вищої освіти, які знаходяться на території університету, зобов'язані:

1. Після отримання повідомлення про необхідність проведення евакуації в укриття зібрати свої цінні речі (гаманці, телефони, ноутбуки та ін.) та пройти в укриття підвального приміщення будівлі навчального корпусу № 1 (для здобувачів вищої освіти, які знаходяться в навчальних корпусах № 1, 2) та в укриття підвального приміщення будівлі навчального корпусу № 3 (для здобувачів вищої освіти, які знаходяться в навчальних корпусах № 3, 4 та гуртожитках університету № 1, 2), дотримуючись маршруту евакуації.

2. Після отримання інформації про відбій повітряної тривоги залишити укриття та повернутися до приміщень (аудиторій чи гуртожитків) в залежності від ситуації.

Здобувачі вищої освіти та працівники, які працюють дистанційно (за межами університету), зобов'язані:

1. Після отримання сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА» негайно припинити роботу.

2. Вимкнути електрообладнання, перекрити газ та воду.

3. Взяти необхідні особисті речі (документи, що посвідчують особу, ліки, які приймаються регулярно, телефон тощо) та негайно спуститись до укриття, використовуючи найкоротший маршрут.

4. Якщо укриття в радіусі 100 метрів від будинку відсутнє, здобувачі вищої освіти та працівники мають спуститись на нижні поверхи (за необхідності) без використання ліфту (це небезпечно), знайти безпечну зону, користуючись правилами «двох стін», «нижнього поверху» та «розташування біля капітальної стіни».

5. Під час перебування в укритті або в безпечному місці зберігати спокій, надавати допомогу тим, хто її потребує.

6. Після отримання повідомлення про «ВІДБІЙ ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ» залишити сховище і приступити до виконання своїх обов'язків.

2. Заходи, які здійснюються при виникненні пожежі або вибуху:

Охоронники діляниць, охоронники гуртожитків зобов'язані:

1. Повідомити про пожежу або вибух безпосереднього ректора університету, а в разі його відсутності – особу, яка виконує його обов'язки.

2. Викликати місцевий підрозділ пожежної охорони за телефоном «101», повідомивши адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність

учасників освітнього процесу та працівників університету, а також своє прізвище; при наявності потерпілих – швидку медичну допомогу за телефоном «103»; при наявності загиблих – поліцію за телефоном «102». Якщо пожежа сталася внаслідок витоку чи вибуху газу – аварійну службу газу за телефоном «104».

3. Здійснити оповіщення про надзвичайну подію учасників освітнього процесу та працівників, які знаходяться в будівлі, за допомогою системи внутрішнього оповіщення (неперервний дзвінок протягом 2 хв.).

4. Забезпечити евакуацію учасників освітнього процесу та працівників університету та матеріальних цінностей в безпечні місця.

5. При можливості приступити до гасіння пожежі та надання необхідної допомоги потерпілим.

6. Організувати зустріч чергового пожежного підрозділу, показати місця знаходження пожежних кранів, гідрантів, водоймищ і надати допомогу в локалізації та ліквідації пожежі.

7. Якщо інформація надійшла у неробочий час, виконати пункт 1, 2, 4, 5, 6 та не допустити вхід у будівлю учасників освітнього процесу та працівників.

Викладачі / керівники структурних підрозділів, які працюють на території університету, повинні:

1. Повідомити учасників освітнього процесу/працівників про необхідність проведення евакуації у найближче безпечне місце, не залишаючи цінні речі (гаманці, телефони, ноутбуки та ін.).

2. Організувати евакуацію учасників освітнього процесу та працівників університету із аудиторій та інших приміщень у безпечне місце.

3. Заходи, які здійснюються при отриманні інформації про замінування університету (будівлі):

Особа, що отримала інформацію (сигнал) про «Замінування» у вигляді телефонного дзвінка, листа (паперовий, електронний, тощо), усне повідомлення, негайно повідомляє ректора університету (особу, яка виконує обов'язки ректора). Ректор університету (особа, яка виконує обов'язки ректора) доручає начальнику штабу цивільного захисту або проректору з адміністративно-господарської роботи повідомити про «Замінування» за екстреними номери 102 – Поліція або 101 – ДСНС (чітко надати інформацію про найменування об'єкту, адресу розташування, від кого надійшла інформація, інші деталі за запитом). Передавши інформацію за екстреними номерами начальник штабу цивільного захисту або проректор з адміністративно-господарської роботи повідомляє ректор університету (особі, яка виконує обов'язки ректора) про передачу інформації на екстренні номери та рекомендації (алгоритм дій) які отримали. Ректор університету (особа, яка виконує обов'язки ректора) після отримання інформації від начальника штабу цивільного захисту або проректора з адміністративно-господарської роботи доручає їм виконати рекомендації (алгоритм дій), які були отримані від екстрених служб, оголосити сигнал про «Замінування» та здійснити евакуацією учасників освітнього процесу та працівників університету.

Начальник штабу цивільного захисту або проректору з адміністративно-господарської роботи доручає начальникам дільниць №1, 2, завідувачам гуртожитків №1, 2, завідувачу агростанції оголосити сигнал «Замінування».

Начальники дільниці №1, 2, завідувачі гуртожитків №1,2, завідувач агростанції здійснюють оповіщення про надзвичайну подію учасників освітнього процесу та працівників, які знаходяться в будівлі, за допомогою системи внутрішнього голосового оповіщення або дзвінком (неперервний дзвінок протягом 2 хв.) або від чергового (посильного). Забезпечують безперешкодну евакуацію учасників освітнього процесу та працівників університету із будівлі (відчиняють усі основні та запасні виходи).

Викладачі / керівники структурних підрозділів, які працюють на території університету, зобов'язані:

1. Повідомити учасників освітнього процесу/працівників про необхідність проведення евакуації в найближчі безпечні місця, не залишаючи цінні речі (гаманці, телефони, ноутбуки та ін.).

2. Організувати евакуацію учасників освітнього процесу та працівників університету із аудиторій та інших приміщень у безпечне місце.

4. Заходи, які здійснюються у разі виявлення підозрілих предметів та речовин

Учасники освітнього процесу, працівники університету та інші які виявили підозрілий предмет або речовину на території університету

1. В жодному разі не торкайтесь підозрілого предмету. Не намагайтесь доторкнутися (рукою, ногою чи іншим предметом), пересунути, підняти або знешкодити підозрілий предмет. Не чіпайте покинуту техніку. Не користуйтеся мобільним телефоном поруч із підозрілим предметом.

2. Попередьте про знахідку інших осіб поруч. Відведіть їх та відійдіть самі на безпечну відстань.

3. Тримайте дистанцію від підозрілого предмета не менше 100 метрів. Особисто або через інших учасників освітнього процесу та працівників університету (в залежності від ситуації) проінформуйте чергового (охоронника) про місце розташування підозрілого предмету. У разі особистого повідомлення на екстрені номери 102 – Поліція або 101 – ДСНС потрібно надавати інформацію чітко (найменування об'єкту, адреса розташування, від кого надійшла інформація, інші деталі). Але необхідно пам'ятати про відповідальність відповідно до статті 259 Кримінального кодексу України «Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності».

4. Коли прибуде черговий (охоронник, начальник дільниці, працівники екстрених служб тощо) надати детальну інформацію про розміщення підозрілого предмету та покинути приміщення або територію університету.

Охоронники дільниць, гуртожитків та агростанції, які можуть виявити підозрілий предмет або речовину на території університету або отримали відповідне повідомлення, зобов'язані:

1. В жодному разі не торкайтесь підозрілого предмету. Не намагайтесь доторкнутися (рукою, ногою чи іншим предметом), пересунути, підняти або знешкодити підозрілий предмет. Не чіпайте покинуту техніку. Не користуйтеся мобільним телефоном поруч із підозрілим предметом.

2. Попередьте про знахідку інших осіб поруч. Відведіть їх та відійдіть самі на безпечну відстань.

3. Повідомити про виявлення підозрілого предмету безпосередньо ректора університету, а в разі його відсутності – особу, яка виконує його обов'язки, а також безпосереднього керівника (начальника дільниці, завідувача гуртожитком, завідувача агростанції тощо).

4. Повідомити про виявлення підозрілого предмету на екстрені номери 102 – Поліція або 101 – ДСНС з чітким викладом інформації (найменування об'єкту, адреса розташування, від кого надійшла інформація, інші деталі). Але необхідно пам'ятати про відповідальність відповідно до статті 259 Кримінального кодексу України «Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності».

5. Здійснити оповіщення про надзвичайну подію сигналом «Замінування» учасникам освітнього процесу та працівникам, які знаходяться в будівлі, за допомогою системи внутрішнього голосового оповіщення або дзвінком (неперервний дзвінок протягом 2 хв.) або від чергового (посильного).

6. Провести огорожування місця де розташований підозрілий предмет стрічкою сигнальною (огорожувальною) та забезпечити недопущення сторонніх осіб.

7. Забезпечити безперешкодну евакуацію учасників освітнього процесу та працівників університету із будівлі, відчиняючи усі основні та запасні виходи.

8. Коли прибудуть працівники екстрених служб надати детальну інформацію про розміщення підозрілого предмету та виконувати їх вказівки.

9. Якщо інформація надійшла у неробочий час, виконати пункт 1, 2 та не допустити вхід у будівлю учасників освітнього процесу та працівників.

Викладачі / керівники структурних підрозділів, відділів, служб, які працюють на території університету, у разі отримання сигналу про «Замінування» зобов'язані:

1. Повідомити учасників освітнього процесу/працівників про необхідність проведення евакуації в найближчі безпечні місця, не залишаючи цінні речі (гаманці, телефони, ноутбуки та ін.).

2. Організувати евакуацію учасників освітнього процесу та працівників університету із аудиторій та інших приміщень найбезпечнішим евакуаційним шляхом та виходом до безпечної зони у найкоротший час.

5. Заходи, які здійснюються у разі раптового руйнування будівлі, коли заздалегідь зібратись і вийти з приміщення (будинку) не вдалося:

Учасники освітнього процесу, працівники зобов'язані:

- зайняти безпечні місця (стати) у дверному прорізі, за можливості швидко вийти на вулицю на безпечну відстань від будівлі.

Охоронники дільниць, охоронники гуртожитків зобов'язані:

1. Повідомити про надзвичайну подію безпосередньо ректора університету, а в разі його відсутності – особу, яка виконує його обов'язки.

2. Викликати черговий підрозділ оперативно-рятувальної служби цивільного захисту за телефоном «101», повідомивши адресу, кількість поверхів, що зруйновано, наявність учасників освітнього процесу та працівників університету, а також своє прізвище; при наявності потерпілих – швидко

медичну допомогу за номером «103», при наявності загиблих або у випадку терористичних актів – поліцію за номером «102». Якщо руйнування сталося внаслідок вибуху газу – аварійну службу газу за номером «104».

3. Надати першу домедичну допомогу потерпілим, забезпечити евакуацію учасників освітнього процесу та працівників університету та матеріальних цінностей в безпечні місця.

4. Організувати зустріч підрозділу оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, при необхідності чергових виїзних бригад місцевих аварійних служб водопостачання, тепломережі, газу, електромережі, забезпечити для них безперешкодний доступ до місця події, проінформувати про ступінь загрози небезпеки в місцях знаходження вогнебезпечних речовин, цінного майна поблизу осередку НС, при необхідності показати місця знаходження пожежних кранів, гідрантів та інших вузлів мережі централізованого життєзабезпечення об'єкта.

5. Якщо інформація надійшла у неробочий час, виконати пункт 1, 2, 3, 4 та не допустити вхід у будівлю учасників освітнього процесу та працівників.

6. Дії під час ракетного або артилерійського обстрілу:

1. Якщо обстріл застав на вулиці, потрібно негайно знайти укриття або лягти на землю, щільно притулившись до якогось виступу: бордюри, бетонної конструкції тощо (найчастішою причиною поранення є результат попадання осколків та вплив ударної хвилі).

2. Якщо обстріл застав в будівлі, потрібно використати правило двох стін.

7. Під час вуличних боїв необхідно:

1. Лягти на підлогу або землю.
2. Не стояти біля вікон, навіть якщо вони зачинені.
3. Не підніматися вище підвіконня.
4. За можливості перебувати у ванній кімнаті.
5. На вулиці потрібно знайти будь-яке укриття. Якщо це неможливо, то лягти на землю та накрити голову руками.

8. Першочергові дії в зоні хімічного ураження:

Якщо ви на вулиці:

1. Залиште територію ураження. Чим коротшим буде контакт з хімічними речовинами та чим далі ви будете від епіцентру ураження, тим меншою буде потенційна шкода від них.

2. Намагайтеся рухатись швидко, але не бігти. Ваше дихання має бути спокійним та повільним, щоб вдихати якнайменше отрути. Знайдіть укриття поблизу. Якщо це можливо, повертайтеся у своє помешкання.

3. Щоб звести до мінімуму кількість хімічної речовини, яку ви вдихнете, прикрийте рот і ніс тканиною, наприклад, шарфом або носовою хусткою.

Якщо під час хімічної тривоги ви в приміщенні:

1. Якщо можливо, підніміться на найвищий поверх і знайдіть кімнату з якомога меншою кількістю вікон та дверей. Хімічні речовини, як правило, важчі за повітря, тому на верхніх поверхах будинків повітря буде чистішим.

2. Зменште потік повітря всередину. Зачиніть вікна, двері, вентиляційні отвори та все інше, що допомагає потрапляти повітрю в приміщення ззовні.

3. Не їжте і не пийте нічого, що могло зазнати впливу хімічних речовин.

4. Увімкніть новини по радіо, телебаченню чи в Інтернеті, щоб отримувати оновлені повідомлення про безпеку. Вам мають повідомити, коли буде безпечно виходити на вулицю.

9. У випадку раптового виникнення радіаційної небезпеки:

1. негайно укрийтеся в будівлі.

2. Не панікуйте, слухайте повідомлення органів влади з питань надзвичайних ситуацій.

3. Зменшіть можливість проникнення радіації в приміщення : зачиніть всі вікна та двері.

4. Уточніть місце початку евакуації. Зберіть документи, цінності, ліки, продукти, запас питної води, найпростіші засоби санітарної обробки та інші необхідні вам речі у герметичну валізу.

5. Перед виходом із будинку вимкніть джерела електро-, водо- і газопостачання, візьміть підготовлені речі, одягніть протигаз, респіратор чи ватно-марлеву пов'язку, верхній одяг, гумові чоботи.

6. Після прибуття на нове місце перебування проведіть дезактивацію засобів захисту, одягу, взуття та санітарну обробку шкіри на спеціально обладнаному пункті.

10. Під час загальної евакуації:

1. Вимкнути воду, перекрити газ.

2. Відімкнути всі побутові пристрої.

3. Зачинити всі вікна.

4. Одягнути дітей, одягнутися самим, взяти екстрену валізу.

Екстрена валіза – це узагальнене визначення базового набору речей, необхідних кожній цивільній людині, щоб вижити в будь-якій екстремальній ситуації.

Екстрена валіза – міцний зручний рюкзак, в який необхідно покласти:

- копії усіх важливих документів, замотані у водонепроникну упаковку;
- кредитні картки та готівку;
- дублікати всіх ключів від будинку, квартири, машини та ін.;
- засоби зв'язку та інформації(невеликий радіоприймач з можливістю прийому в УКХ і FM діапазоні);
- ліхтарик (краще кілька) і запасні батарейки до нього;
- компас, годинник (перевагу надавайте водонепроникним);
- багатофункціональний інструмент, зазвичай у вигляді розкладних пристосувань (лезо, ніж, шило, пилка, викрутка, ножиці тощо);
- декілька пакетів для сміття об'ємом 120 літрів;
- рулон широкого скотчу;
- шнур синтетичний 4-5 мм, близько 20 м;
- блокнот і олівець;
- нитки та голки;
- аптечка першої медичної допомоги.

11. Щоб почути сигнал «Повітряна тривога» необхідно встановити на телефоні застосунок «Повітряна тривога»

Встановити на телефоні застосунок «Повітряна тривога». Компанія Ajax Systems (<https://www.facebook.com/ajax.systems.ua>) разом із stfalcon.com (<https://www.facebook.com/stfalconcom>) та за підтримки Міністерства цифрової трансформації України випустила застосунок «Повітряна тривога».

Застосунок вже доступний у Google Play Market та AppStore.

Не потребує реєстрації, не збирає персональні дані користувачів або дані про геолокацію.

Надсилає максимально гучні критичні сповіщення про повітряну, хімічну, техногенну або інші види тривоги системи цивільної оборони навіть у беззвучному або сплячому режимі смартфона.

Щоб отримувати сповіщення:

1. Встановіть застосунок через Google Play Market або AppStore.
2. Надайте йому дозвіл надсилати сповіщення та важливі попередження.
3. Виберіть область, у межах якої хочете отримувати сповіщення.
4. Відстежуйте початок та кінець повітряної тривоги.

Для ios: <https://apps.apple.com/.../%D0%BF%D0%BE%D0.../id1611955391>

Для android: <https://play.google.com/store/apps/details>.

Сигнал передається також через систему оповіщення (сирени), регіональне радіо та телебачення. У крайніх випадках або місцях, куди не дістають сирени, сигнали тривоги можуть передавати дзвони на церквах.

12. Альтернативні джерела отримання сигналу «Повітряна тривога»:

У разі не подачі сигналу «Повітряна тривога» (відсутнє електропостачання, відсутній мобільний зв'язок тощо) можливість отримання інформації наступним чином:

- радіо «Умань» 106,1 FM;
- телекомпанія «Умань»;
- офіційна карта повітряних тривог України – map.ukrainealarm.com;
- телеграм канал Ігоря Табурця, начальника Черкаської ОВА – <https://t.me/cherkaskaODA>;
- сирени автомобілів поліції та ДСНС.

Розробив

Начальник штабу ЦЗ

Вячеслав ЛЮЛЬЧЕНКО

Уманський державний
педагогічний університет
імені Павла Тичини

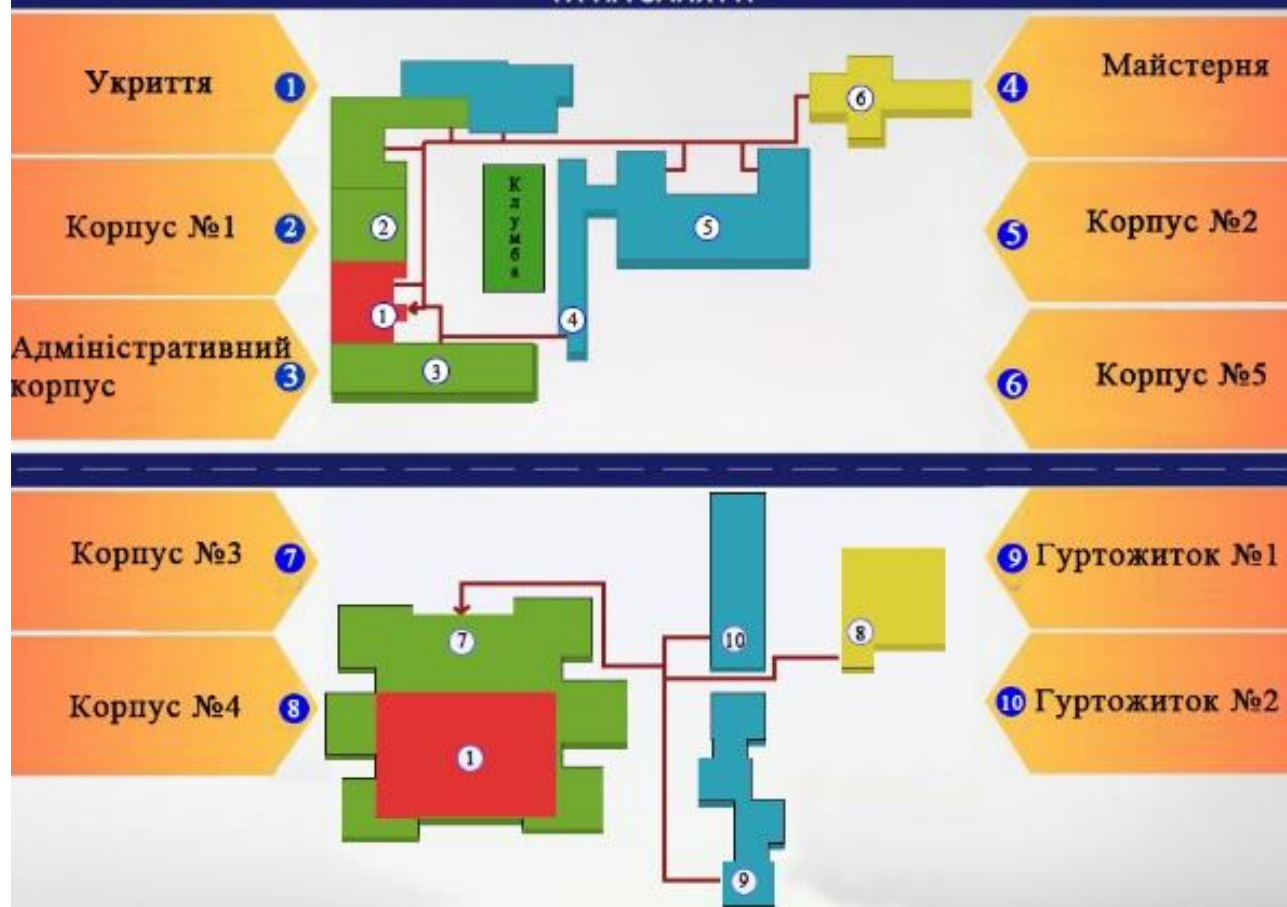
ВАШІ ДІЇ ТА МАРШРУТИ ПІД ЧАС СИГНАЛУ «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА»

ТИ В ДОРОЗІ

Ти не встиг доїхати на заняття через зупинку громадського транспорту –
ПОІНФОРМУЙ СТАРОСТУ ГРУПИ, ЧЕКАЙ ЗАВЕРШЕННЯ «ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ»
ТА ПРЯМУЙ НА ЗАНЯТТЯ.

ТИ НА ЗАНЯТТІ

Прямуй за вказівниками в укриття

РЕКОМЕНДАЦІЇ

ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ МЕТОДІВ ОПОВІЩЕННЯ У РАЗІ ВІДСУТНОСТІ СТАЦІОНАРНОГО ЕЛЕКТРОЖИВЛЕННЯ СИРЕН ОПОВІЩЕННЯ

МЕТА

Виконання завдань щодо оповіщення та інформування населення відповідно до Положення про порядок про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту

Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 р. № 733

1

Передбачати у технічних рішеннях використання систем резервного електроживлення сирен

- Акумуляторні батареї, бензо-, дизель-генератори

2

Використання мобільних пристроїв гучномовного оповіщення, розміщених на транспортних засобах для оповіщення та інформування населення

- Для використання зазначених засобів звертайтеся до підрозділів Національної поліції та ДСНС

3

Використання мереж місцевих та регіональних телерадіокомпаній для оповіщення та інформування населення

4

Використання інформаційних ресурсів в мережі інтернет для інформування населення

- Офіційні сайти, соцмережі, смс-інформування

5

Використання мобільного додатку "Повітряна тривога", який впроваджено в обласних та Київській міській військових (державних) адміністраціях для інформування населення

6

Використання гучномовців вуличного радіо, засобів озвучення на об'єктах з масовим перебуванням людей

7

Використання електронних інформаційних засобів, розміщених в громадському транспорті

8

Використання альтернативних інформаційних засобів (переважно для сільської місцевості)

